

ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ В ТОВАРОЗНАВСТВІ

УДК 687.256.001.33

Л.В. Поліщук, канд. техн. наук,
О.В. Калашник, канд. техн. наук¹,
М.Г. Мартосенко, канд. техн. наук²

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава, Україна,
1 – e-mail: kalashnik1968@meta.ua;
2 – e-mail: martosenko@gmail.com

НЕОБХІДНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ КОРСЕТНИХ ВИРОБІВ

L.V. Polishchuk, Cand. Sc. (Tech.),
O.V. Kalashnyk, Cand. Sc. (Tech.)¹,
M.G. Martosenko, Cand. Sc. (Tech.)²

Higher Educational Establishment of Ukoopspilka
“Poltava University of Economics and Trade”, Pol-
tava, Ukraine, 1 – e-mail: kalashnik1968@meta.ua;
2 – e-mail: martosenko@gmail.com

NEED FOR IMPROVING CLASSIFICATION OF CORSET GOODS

***Мета.** Мета статті полягає в доведенні необхідності вдосконалення класифікації такої групи товарів як корсетні вироби.*

***Методи.** Під час дослідження використано методи аналізу і синтезу, системного підходу, порівняння й узагальнення з використанням програмних продуктів.*

***Результати.** У статті наведено результати аналізу існуючих систем класифікацій (зокрема навчальної і УКТЗЕД) корсетних виробів, обґрунтовано необхідність їхнього удосконалення. Запропоновано внести зміни в УКТЗЕД в товарну підпозицію 621210 – бюстгальтери в розрізі товарних категорій.*

***Наукова новизна.** Удосконалено навчальну класифікацію корсетних виробів, а саме бюстгальтерів. Запропоновано вдосконалення класифікації за УКТЗЕД, що забезпечить чіткість, логічність виконання митних процедур.*

***Практична значущість.** Результати дослідження будуть сприяти зростанню рівня професійних знань і компетентності спеціалістів різних сфер діяльності (експертної, наглядового, митного і громадського контролю).*

***Ключові слова:** класифікація, ознака, корсетні вироби, бюстгальтер, матеріал, волокнистий склад, конструкція.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Корсетні вироби в загальновідомих класифікаціях відносять до класу побутового одягу, деякі з них визначають як лікувальні, профілактичні. Ці вироби, перш за все, забезпечують виконання утилітарно-практичної функції, яка полягає у фіксації окремих частин тіла в певному положенні або наданні їм певної форми, тобто корекції статури.

Лікувальні та профілактичні корсетні вироби застосовують у побутовій і лікувальній практиках для фіксації, підтримки, розвантаження, корекції, ство-

рення потрібного положення окремих частин; для компенсації втрачених функцій організму людини у зв'язку із змінами хребта, мускулатури [1-4].

Існуючі системи класифікації корсетних виробів подано в різних державних класифікаторах: ДК 016:2010 Державний класифікатор продукції та послуг (ДКПП) [5], ДК 017-98 Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) [6], Номенклатура продукції промисловості (НПП) [7], а також у нормативних документах, науковій і навчальній літературі. Системи класифікації корсетних виробів мають різні цілі: ідентифікації, державного ринкового нагляду, митного контролю продукції, яка ввозиться на митну територію України та заявлена в режимі імпорту, реімпорту або будь-кого іншого митного режиму, обробки статистичної інформації галузей виробництва продукції та торгівлі товарами, стандартизації, наукових досліджень, навчання тощо.

Наукова товарознавча класифікація корсетних виробів не повною мірою збігається з тією, що використовується в практичній діяльності, зокрема іншим є принцип обґрунтованого вибору її ознак, що є одним з головних методологічних підходів будь-якої класифікації, систематики, побудови ієрархії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У роботах І.В. Васильєвої [2], З.Т. Акилової [3], А.І. Антипової [4], Д.І. Козьмич [9], Н.В. Анісімової [10], І. Щербініної [11] подаються вибрані класифікаційні ознаки, їхня характеристика, будується ієрархічне дерево класифікації корсетних виробів та вводяться нові терміни (наприклад, «косметичний клас корсетних виробів»). Відомі класифікації цих виробів різноманітні за структурою, використаними ознаками, цілями. Їхню відмінність можна пояснити саме різними цілями класифікації, але недопустимим є порушення принципів у зв'язку з їхнім вимушеним застосуванням (бо вони значаться в інших класифікаційних угрупованнях товарів), виведення на один рівень угруповань за різними класифікаційними ознаками або необґрунтоване, невдале, надумане виділення відмінних характеристик, термінів як ознак класифікації.

Виходячи з того, що наукова класифікація в товарознавстві функціонує як метод системного накопичення нових знань про товар і встановлення об'єктивних закономірностей в пізнанні, нові знання про товар мають ніби нанизуватися на вже прийняті відповідні «класифікаційні стрижні». Цим і пояснюється необхідність постійного вдосконалення існуючих класифікацій непродуктивних товарів і зокрема корсетних виробів.

Метою статті є обґрунтоване доведення необхідності вдосконалення класифікації такої групи товарів як корсетні вироби.

Виклад основного матеріалу дослідження. Необхідність вдосконалення класифікації цього підкласу одягу – корсетні вироби – важлива з двох позицій, а саме оновлення навчальної класифікації і можливого вдосконалення УКТЗЕД.

Навчальна класифікація, яка відображена в спеціальній літературі з товарознавства, матеріалознавства (довідниках, монографіях, підручниках, навчальних посібниках, статтях) відповідає загальноприйнятим науковим підходам у частині виділених вищих угруповань за ознаками призначення (корсетні, побутові, лікувальні, профілактичні), на рівні груп – за специфічною ознакою підтримання і формування частин тіла (бюстгальтерні, поясні, корпусні) [2; 11]. Тобто

на цих рівнях використані телеологічні ознаки, визнані вченими-товарознавцями, які виражають цілі застосування цих виробів, призначення і способи використання (плечові, поясні, корпусні) [12].

Класифікуючи окремі види в групах корсетних виробів важливо уточнити ознаку цільового призначення. За цією ознакою споживачі намагаються придбати корсетні види виробів, наприклад, бюстгальтер класичний, для заняття спортом, для вагітних жінок та матерів, що годують грудьми, для корекції, для протезів.

На рівні виду як категорії, що представляє кінцевий продукт виробництва, виділено бюстгальтер, бюстгальтер-комбінацію, напівграцію, пояс для панчів, пояс-труси, бандаж, корсет, напівкорсет, грацію, грацію-труси, грацію-панталони. Але у сучасній гармонізованій НПП у класифікаційному угрупованні, на рівні класу 14.14 Одяг спідній, наведений перелік видів продукції, а саме бюстгальтери, пояси, корсети, підтяжки, підв'язки й вироби подібні та їх частини з будь-якого текстильного матеріалу, у т.ч. трикотажні [7].

На рівні різновидів як позиції внутрішньовидової класифікації корсетних виробів, у проаналізованих класифікаціях використані наступні ознаки: матеріал, конструкція, фасон, обробка, ступінь еластичності і розмір. На нашу думку, важливо у класифікацію різновидів включити таку ознаку як спосіб виробництва, тому що ці вироби виготовляються не тільки способом шиття. І найважливіше у класифікації виробів на рівні різновидів відобразити вид матеріалів, використаних під час їх виробництва: основних (базових), підкладкових, прокладкових та оздоблювальних, так як їх асортимент суттєво оновився, що істотно впливає на формування споживних властивостей та вартість корсетних виробів. Тим більше, що Технічний регламент щодо назв текстильних волокон і маркування текстильних виробів вимагає зазначення відомостей про волокнистий склад всього корсетного виробу або окремих його частин, наприклад склад волокна корсетного виробу стосується усього виробу або таких його частин (сумарно чи окремо): для бюстгальтерів – зовнішнє та внутрішнє полотно для чашок і спинки; для корсетів – передні, задні і жорсткі бокові частини, а для грацій – зовнішнє та внутрішнє полотно для чашок, передні, задні і жорсткі бокові частини [13]. При зовнішньоекономічній діяльності ця інформація може бути використана як достовірна.

Щодо застосування базових матеріалів у виробництві корсетних виробів слід відмітити, що в основних частинах цих виробів давно практикується використання полотен з еластомірними нитками (гумова, спандекс). Новітні технології текстильного виробництва дозволили модифікувати структуру та властивості еластомірних ниток. Ці нитки використовуються в текстильних полотнах під загальною назвою «еластан» (в Європі) та мають різні торгові марки в різних країнах. Наприклад, спандекс, лайкра, вайрин (США), еспа, неолан (Японія), спанцель (Великобританія), ворін (Італія), дорластан (Німеччина) тощо.

Висока розтяжність і відновлюваність еластанів обумовлена тим, що нитка формується у вигляді орієнтованого блок-сополімера, який складається з довгих гнучких сегментів, сполучених один з одним ділянками «жорстко» упактованих макромолекул, які утворюють сітчасту структуру [14]. Структура сприяє

зміні властивостей полотна та їх еластичності зокрема. Особливо це характерно для полотен із застосуванням лайкри фірми Дюпон, і особливо «м'якої лайкри» і лайкри 3D. Еластичність, яку лайкра вносить в корсетні вироби, дозволяє їм прилягати до тіла, забезпечуючи свободу рухів і збереження форм навіть після численних прань. Окрім того, вироби з полотен з використанням еластанових ниток відрізняється зносостійкістю.

Можуть відбутися зміни в комфорті, якій створюють білизняні і корсетні вироби, завдяки використанню мікрОВОЛОКНИСТИХ текстильних матеріалів нового покоління. Матеріали з мікрОВОЛОКОН надзвичайно гігієнічні і сприяють безперешкодному повітрообміну між шкірою і зовнішнім середовищем, «дихають», тому вироби з таких матеріалів зсередини завжди приємно сухі. Волога не затримується в матеріалі завдяки тонкості мікрОВОЛОКНА і утворенню безлічі незамкнених порожнин, тому легко виводиться назовні у вигляді пари. Їм властива хороша теплоізоляція за рахунок високої повітропроникності. Вироби не мнуться, добре тримають форму, мають високу зносостійкість, але при всьому цьому дорогі.

У корсетних виробах застосовують матеріали з використанням комплексних ниток серії Тактель. Наприклад, Тактель ультра надає виробам особливу м'якість, легкість, міцність і стійкість до впливу вологи, здатність сильно розтягуватися і миттєво відновлюватися, створювати ефект «другої шкіри». Подібний комфорт білизняних і корсетних виробів забезпечує поліамідна нитка Мірел – надзвичайно легка і за рахунок спеціальної структури (порожнини всередині волокон) забезпечує виробам ні з чим незрівнянний комфорт. Крім цього, ці нитки забезпечують різноманіття естетичних ефектів: блиск і матовість, бархатистість і шовковистість.

Вищевикладені характеристики полотен переконують, що різновид будь-якого виду корсетних виробів, як нижча позиція в класифікації, повинен відображати їх основні споживні властивості, які формуються використаним матеріалом, тому як важливу ознаку класифікації необхідно використовувати характеристики матеріалу не у загальному визначенні (тканини, трикотажні, вишиті полотна), а й відображати їх істотні відмінності, наприклад, полотна з еластичними, мікрОВОЛОКНИСТИМИ, ультратонкими нитками. При цьому можна виключити використану в класифікації ознаку еластичність.

У загальній схемі класифікації корсетних виробів на нижчій позиції важливо також використати ознаку – конструкція, оскільки, наприклад, група сучасного асортименту бюстгальтерів відрізняється величезною кількістю різновидів саме за конструкційними особливостями, що зумовлює необхідність врахування таких ознак конструкції:

- вид крою: безшовний, зі швами горизонтальними, діагональними, вертикальними, надплоскими, Х-подібними, Т-подібними, комбінованими;
- функційність чашки: м'яка, розтяжна, ущільнена, з «пінних» матеріалів, самосформована, дубльована;
- форма чашки: повністю закрита, верхня половинка менше нижньої, тільки нижні половинки, V-подібна, трикутна, «балкончик», зі вставкою для прокладки-коректора, без вставки для прокладки-коректора;

- функційність бретелей: з незнімними, навхрест, зі знімними, без бретелей;
- тип застібки: посередині спинки, між чашками, між чашками і посередині спинки, без застібки.

Рисунок 1 – Ієрархічна схема класифікації асортименту бюстгальтерів

Важливою ознакою класифікації корсетних виробів є розмірні характеристики. Їх потрібно враховувати і застосовувати в класифікації, оскільки придбання корсетних виробів споживачами та їхня реалізація пов'язані з уточненням розмірних ознак. Для плечових виробів – обхват тулуба під грудьми і повнота, яка характеризується обхватом тулуба на рівні грудей; для поясних – обхват талії, обхват стегон з урахуванням виступу живота. На нашу думку, ієрархічна схема класифікації корсетних виробів, і зокрема бюстгальтерів, може виглядати так, як її зображено на рисунку 1.

Наведений аналіз існуючих класифікацій корсетних виробів, їхнього сучасного асортименту, зокрема за використаними матеріалами, конструкцією, функційністю, свідчить, що суттєве оновлення цих виробів потребує удосконалення окремих класифікацій і особливо глибокою має бути навчальна класифікація. Вона потрібна для реалізації інноваційних методів навчання під час підготовки фахівців з достатніми знаннями товарознавства, експертизи товарів, товарної номенклатури ЗЕД, особливо під час формування професійної компетентності. Ця класифікація також необхідна в експертній діяльності, під час державного ринкового нагляду і громадського споживчого контролю.

Однак зовсім іншою має бути класифікація цієї групи товарів зовнішньоекономічної діяльності, представленої в УКТ ЗЕД, необхідність перегляду якої очевидна. Вона має включати обмежену кількість ознак, за якими визначається товарна позиція, підпозиції, категорія.

Так, в УКТ ЗЕД корсетні вироби представлені у розділі XI Текстильна вироби з текстилю; товарній групі 62 Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних; товарній позиції 6212 Бюстгальтери, пояси, корсети, підтяжки, пояси з підв'язками, круглі підв'язки і подібні вироби та їхні частини, трикотажні або нетрикотажні та на рівні товарної підпозиції включає бюстгальтери, пояси і пояси-труси; грації та інші (рисунок 2) [6].

Український класифікатор товарів ЗЕД

XI (з 50 по 63) Текстиль та вироби з текстилю

62 Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних

Бюстгальтери, пояси, корсети, підтяжки, пояси з підв'язками,
6212 круглі підв'язки і подібні вироби та їх частини, трикотажні або нетрикотажні:

Код товару	Найменування товару
6212 10	- бюстгальтери:
6212 20 00 00	- пояси і пояси-труси
6212 30 00 00	- грації
6212 90 00 00	- інші

Рисунок 2 – Фрагмент УКТЗЕД з товарною позицією 6212 [6]

Окрім того, товарна підпозиція 621210 – бюстгальтери – включає товарні категорії, що визначає продукцію за комплектністю (рисунок 3).

Український класифікатор товарів ЗЕД

XI (з 50 по 63) Текстиль та вироби з текстилю	
62 Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних	
Бюстгальтери, пояси, корсети, підтяжки, пояси з підв'язками,	
6212 круглі підв'язки і подібні вироби та їх частини, трикотажні або	
нетрикотажні:	
6212 10	- бюстгальтери:
Код товару	Найменування товару
6212 10 10 00	- - у наборі, який складається з бюстгальтера і трусів, призначеному для роздрібної торгівлі
6212 10 90 00	- - інші

Рисунок 3 – Фрагмент УКТЗЕД з товарною підпозицією 621210 [6]

Отже, на рівні товарної категорії пропонуємо замінити ознаку комплектності виробів на волокнистий склад базового матеріалу бюстгальтерів, оскільки він суттєво вплине як на споживну вартість, так і на вартість виробу.

Висновки

Аналіз існуючих систем класифікації та сучасного асортименту корсетних виробів підтвердив необхідність вдосконалення як навчальної класифікації, так і можливого вдосконалення Української класифікації зовнішньоекономічної діяльності.

Запропонована розгорнута класифікація групи бюстгальтерів надасть можливість системного накопичення нових знань про цю групу товарів, оскільки запропоновані ознаки класифікації відображають зміни, які відбулися в сучасному асортименті. Наведена узагальнена інформація з асортименту бюстгальтерів та їх класифікації, підсилить професійні знання спеціалістів з експертної діяльності, службовців державного нагляду та митного контролю, споживачів.

За результатами дослідження проглядається можливість удосконалення УКТЗЕД на рівні товарної підпозиції 621210 – бюстгальтери, в розрізі товарних категорій і введення ознаки волокнистого складу матеріалу замість комплектності.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є продовження системних досліджень, щодо змін у сучасному асортименті корсетних виробів, можливостей вдосконалення їх класифікацій та сприяння практичній реалізації обґрунтованих пропозицій через державні структури, органи та їх документи.

Список літератури / References:

1. Вироби швейні й трикотажні. Терміни та визначення: ДСТУ 2027-92. – [Чинний від 1993-10-01]. – К.: Держстандарт України, 1992. – 22 с. – (Національний стандарт України).
“Goods sewing and knittings. Terms and determinations” (1992), DSTU 2027-92, Derzhstandart Ukrainy, Kiev, Ukraine, 22 p.

2. Васильєва І.В. Конструктивне моделювання одягу. Корсетні вироби: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І.В. Васильєва. – К.: КНУТД, 2008. – 110 с.
Vasylyeva, I.V. (2008), *Konstruktivne modeliuvannia odiagu* [Structural design of clothing. Corset goods], tutorial, KNUTD, Kiev, Ukraine, 110 p.
3. Акилова З.Т. Проектирование корсетных изделий / З.Т. Акилова. – М.: Легкая индустрия, 1979. – 166 с.
Akilova, Z.T. (1979), *Proektirovaniye korsetnykh izdeliy* [Projecting of corset goods], Liogkaya industriya, Moscow, Russia, 166 p.
4. Антипова А.И. Технология и конструирование корсетных изделий / А.И. Антипова. – М.: Легкая и пищевая пром-сть, 1984. – 160 с.
Antipova, A.I. (1984), *Tekhnologiya i konstruirovaniye korsetnykh izdeliy* [Technology and constructing of corset goods], Liogkaya i pishchevaya promyshlennost, Moscow, Russia, 160 p.
5. Державний класифікатор продукції та послуг: ДК 016:2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://dkpp.rv.ua>>.
State classifier of products and services (2010), SK 016:2010, available at: <http://dkpp.rv.ua>.
6. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності: ДК 017-98 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2371-14>>.
Ukrainian classification of commodities of foreign economic activity (1998), SK 017-98, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2371-14>.
7. Номенклатура продукції промисловості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.ifstat.gov.ua/RIZN/NOM/NOM.HTM>>.
Nomenclature of products of industry, available at: www.ifstat.gov.ua/RIZN/NOM/NOM.HTM.
8. Изделия корсетные. Общие технические условия: ГОСТ 29097-91. – [Дата введения 01.07.1992]. – М.: Издательство стандартов, 1992. – 5 с. – (Межгосударственный стандарт).
The corset goods. General technical requirements (1992), GOST 29097-91, Izdatelstvo standartov, Moscow, Russia, 5 p.
9. Товароведение текстильных, швейных и трикотажных товаров / Д.И. Козмич, Л.В. Полищук, М.М. Дианич, В.Е. Сыцко. – К.: Высшая шк., 1992. – 408 с.
Kozmich, D.I., Polishchuk, L.V., Dianich, M.M. and Sytsko, V.Ye. (1992), *Tovarovedeniye tekstilnykh, shveynykh i trikotazhnykh tovarov* [Merchandizing of textile, sewing and knittings commodities], Vysshaya shk., Kiev, Ukraine, 408 p.
10. Анисимова Н.В. Ассортимент и классификация корсетных изделий / Н.В. Анисимова // ЛегПромБизнес-Директор: журнал для руководителей. – 2010. – № 6. – С. 10-13.
Anisimova, N.V. (2010), “Assortment and classification of corset goods”, *LegPromBiznes-Direktor: zhurnal dlia rukovoditeley*, no. 6, pp. 10-13.
11. Щербініна І. Проблеми класифікації корсетних виробів. – [Електронний ресурс] / І. Щербініна // Товари і ринки. – 2011. – № 2. – С. 169-173. – Режим доступу: <http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/tovary/2011_2/24.pdf>.
Shcherbinina, I. (2011), “Problems of classification of corset goods”, *Tovary i rynky*, no. 2, pp. 169-173.

12. Дмитриев И.Д. Классификация товаров народного потребления / И.Д. Дмитриев. – М.: Экономика, 1976. – 176 с.
Dmitriyev, I.D. (1976), *Klassifikatsiya tovarov narodnogo potrebleniya* [Classification of commodities of folk consumption], Ekonomika, Moscow, Russia, 176 p.
13. Про затвердження Технічного регламенту щодо назв текстильних волокон і маркування текстильних виробів [Електронний ресурс]: Постанова кабінету Міністрів України від 14 січ. 2009 р. № 13. – Режим доступу: <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/13-2009-%D0%BF>>.
About claim of Technical regulation in relation to the names of textile fibres and marking of soft goods: Resolution of cabinet of Ministers of Ukraine from January 14, 2009, no. 13, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/13-2009-%D0%BF>.
14. Гелета У.Б. Текстильні матеріали на основі поліуретанових волокон / У.Б. Гелета // Товарознавчий вісник: наук.-техн.журнал. – 2012. – № 5. – С. 44-50.
Heleta, U.B. (2012), “Textile materials on the basis of polyurethane fibres”, *Tovarovoznavchyi visnyk*, no. 5, pp. 44-50.

***Цель.** Цель статьи заключается в доведении необходимости совершенствования классификации группы товаров – корсетные изделия.*

***Методы.** Во время исследования использованы методы анализа и синтеза, системного подхода, сравнения и обобщения с использованием программных продуктов.*

***Результаты.** В статье приведены результаты анализа существующих систем классификаций в части корсетных изделий, обоснована необходимость их усовершенствования, в частности учебной и УКТВЭД. Предложено внести изменения в УКТВЭД в разрезе товарной подпозиции 621210 – бюстгальтеры, в разрезе товарных категорий.*

***Научная новизна.** Обновлено учебная классификация корсетных изделий, а именно бюстгальтеров. Предложено совершенствование классификации по УКТВЭД, что обеспечит четкость, логичность выполнения таможенных процедур.*

***Практическая значимость.** Результаты исследования способствуют усилению профессиональных знаний и компетентностей специалистов разных сфер деятельности (экспертного, наблюдательного, таможенного и общественного контроля).*

***Ключевые слова:** классификация, признак, корсетные изделия, бюстгальтер, материал, волокнистый состав, конструкция.*

***Objective.** The purpose of the article is to prove the need to improve the classification of a group of goods – corset goods.*

***Methods.** During the research methods of analysis and synthesis, systematic approach, comparison and synthesis with the use of software were used.*

***Results.** The results of the analysis of the existing classification of corset goods demonstrated need for improvement, including training and nomenclature. It was suggested to amend the nomenclature in the context of subheading 621210 – bras, in terms of product categories.*

***Scientific novelty.** Educational classification of corset goods and bras in particular was improved. An improvement of nomenclature that will provide clarity, consistency of customs procedures was suggested.*

***Practical value.** The results will contribute to strengthening of professional knowledge and competences of professionals from different areas (peer, supervisor, customs and social control).*

***Key words:** classification, characteristic, corset, bra, material, fibrous composition.*

Рекомендовано до публікації канд. техн. наук,
доц. Катрич Валентиною Миколаївною.
Дата надходження рукопису 20.04.2013 р.